

EERSTELIJNSZONE
SCHELDEKRACHT

Doelgericht werken

DOELGERICHT?

Als je doelgericht te werk gaat, bevraag en ken je de (levens)doelen van je patiënten/cliënten. Je zet deze **centraal** wanneer je **samen** met hen (en hun naasten) de zorg en ondersteuning organiseert.

DOE IK AL?

Misschien werk je al vanuit een gelijkaardig concept? Geen probleem! Er bestaat al veel dat niet meer vertrekt van een probleem, diagnose, ziekte of aanbod. Ze vertrekken van wat voor de persoon zelf belangrijk is. Ze zorgen mee voor een evolutie van "what's the matter with the patient" naar "what matters to the patient". Zo werken we samen naar zorg en ondersteuning die gebaseerd is op **dialogo** en **maatwerk**.

WAT IS HET WEL

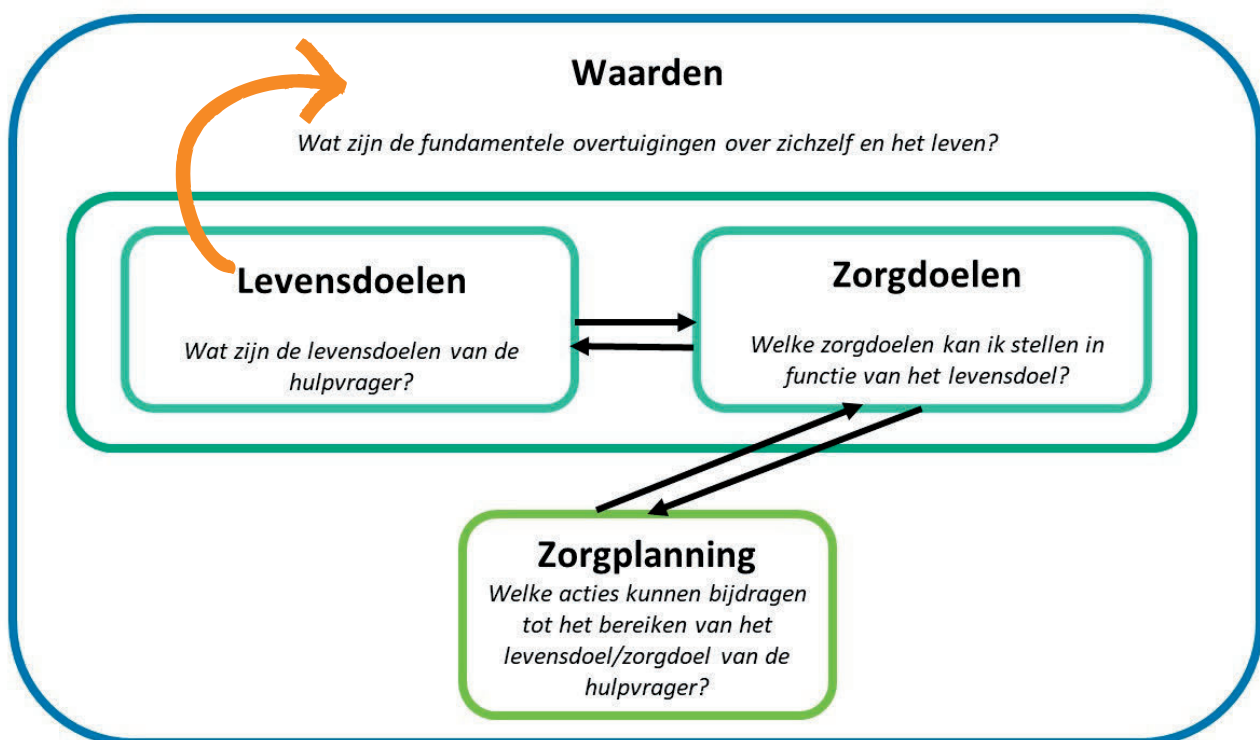
- Een verkennend gesprek met oog voor het verhaal en de verwachtingen van je patiënt/cliënt
- Op zoek gaan naar wat er voor de patiënt/cliënt echt toe doet
- Samen doelen en wensen bepalen en meenemen in de ondersteuning
- De persoon neemt een actieve rol op
- Nieuwsgierig zijn naar de mens achter de aandoening of het probleem
- Samen reflecteren op het zorgproces (ter evaluatie)

WAT IS HET NIET

- Je eigen hulpverlenersdoelen, taken of aanbod als vertrekpunt nemen
- Zelf oplossingen bedenken of invullen voor de persoon: je zet je reddersreflex uit
- 'U vraagt wij draaien': niet elke vraag moet ingewilligd worden. Wat is de vraag erachter?
- Iets extra bovenop al het andere werk: integendeel. Je zet een stapje terug en gaat de persoon zelf aan het werk zetten

LEVENSDOELLEN?

Onderstaand model wordt als kader gebruikt voor 'doelgericht werken'. De acties van de zorgplanning bepaal je o.b.v. bepaalde (zorg)doelen. Bij doelgericht werken ga je pas je zorgdoelen stellen, als je die kan koppelen aan wat de persoon belangrijk vindt. Achter die levensdoelen liggen dan waarden. **Hieronder een voorbeeld!**

(Vanneste, L., Torfs, L., Boeckxstaens, P., & De Sutter, A. (2021). Doelgerichte zorg integreren in een digitaal zorg- en ondersteuningsplan. <http://www.steunpuntwvg.be>)

Na knieproblemen vraagt Marc aan zijn zorg- of hulpverlener of hij nu al terug mag fietsen. Het advies komt om dit niet teveel te doen, maar thuis mag hij oefenen met een hometrainer. Marc blijkt niet gemotiveerd waardoor hij geen vooruitgang boekt en zelf opnieuw knieproblemen signaleert omdat hij toch is gaan fietsen op de weg. Hoe komt dit?

De zorg- of hulpverlener heeft helemaal niet gevraagd waarom Marc eigenlijk graag wil fietsen.

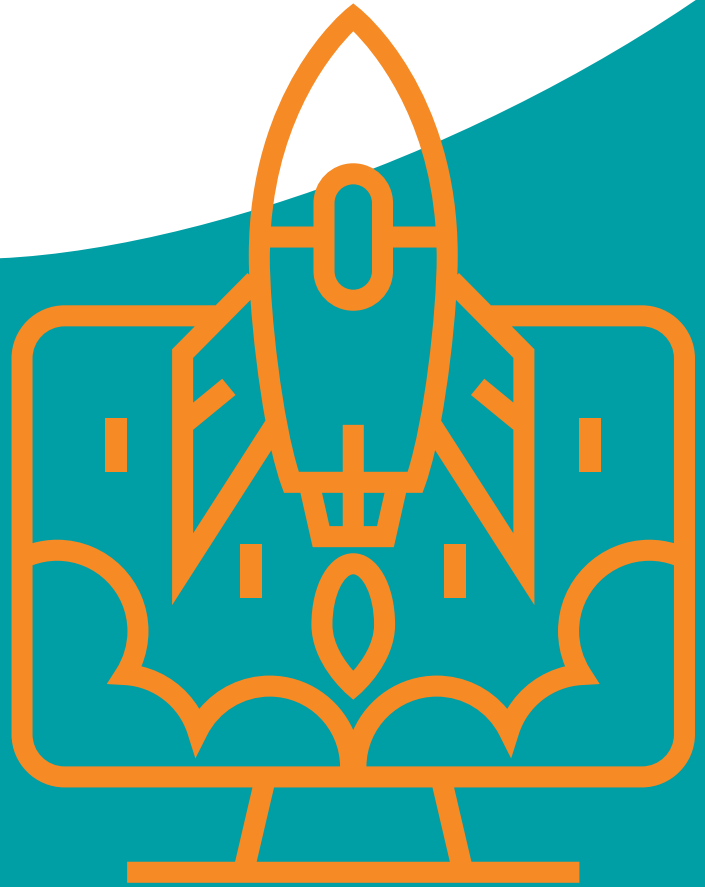
Is dit omdat hij graag even alleen buiten is (waarde = rust)?

Of omdat hij met zijn vrienden wil kunnen gaan fietsen (waarde = behouden van vriendschappen)?

Of misschien omdat zijn kleinkinderen vier straten verder wonen en hij deze wil bezoeken (waarden = familie, zelfstandigheid)?

Elk van deze levensdoelen (met waarden) vergen een ander zorgdoel en al zeker een andere zorgplanning.

Aan de slag

TIPS & TRICKS

Doelgericht te werk gaan is in de praktijk vaak niet zo moeilijk.

Om te weten wie je patiënt/cliënt is en wat men wil, ga je in gesprek. Hieronder geven we je graag concrete richtvragen en handvaten om het gesprek soepel en doelgericht te laten verlopen.

Neem een actieve, nieuwsgierige luisterhouding aan en toon interesse

Wat wil je nog kunnen?

Wat zou je anders willen?

Als je zelf alle vrijheid had, waarop zou je dan mikken?

Hoe loopt het nu precies?

Wat lijkt je de interessantste mogelijkheid?

Wat is een goede dag voor jou?

Wat geeft jou energie?

Waar gaat het echt om?

Wat zou je kunnen helpen?

Wie zou je kunnen helpen?

Je kan ook veranderingen in de ruimte aanbrengen!

Zo kan je de laptop naast je zetten. Zo valt er een fysieke barrière weg. Hierdoor geef je meteen het gevoel dat je ook echt luistert en in gesprek wil gaan.

DOELZOEKER

Je patiënt/cliënt of hun mantelzorgers kan zich met 'samenpraak' voorbereiden op een overleg met één of meerdere van zijn zorg- en hulpverleners waarbij men kan noteren hoe de hulp of zorg voor hen verloopt en wat belangrijk is of nog kan verbeteren.

'Doelzoeker' helpt je patiënten/cliënten om (samen met een mantelzorgers, hulpverlener,...) na te denken over hun leven. Ze ontdekken wat belangrijk voor hen is en staan zo sterker in hun schoenen om met jou de zorg en ondersteuning te organiseren.

www.mantelzorgers.be

Onder 'samenwerken'

www.doelzoeker.be

(digitaal)

www.vlaamspatientenplatform.be/nl/doelzoeker

(fysiek)

SAMENSPRAAK

TOOLS

Om je te helpen het gesprek vorm te geven zijn er veel tools beschikbaar. Gebruik ze niet als doel, maar als ondersteuning.

Wij duiden er alvast 4.

'Zorg-esperanto' zorgt voor een houvast tijdens een gesprek met je patiënt/cliënt om tot de levensdoelen te komen en zo eventueel zelfs tot een zorgplan. Dit is zeker een interessante tool ter inspiratie voor organisaties.

CLEVER

Ga met 'CLEVER' op zoek naar betekenisvolle activiteiten van je patiënt/cliënt en bekijk samen welke doelen je kan stellen die richting geven aan de ondersteuning.

www.familiezorg-wvl.be

(boek, werkschrift)

Via de inhoudstafel links

www.arteveldhogeschool.be

Via de zoekfunctie recht bovenaan

ZORG-ESPERANTO

De voordelen

De Quintuple aim wordt als toetssteen gebruikt om na te gaan of een concept zoals 'doelgericht werken' voordelen biedt voor de patiënt/cliënt, de zorg- of hulpverlener en het breder zorgsysteem.

Volgende voordelen komen naar boven bij verschillende onderzoeken en/of ervaringen die werden gedeeld met ons.

(Tinetti et al., 2019; Stewart et al., 2011; Bertakis & Azari, 2011)

Op zoek
naar meer?

SCAN MIJ

www.eerstelijnszone.be/doelgerichtwerken-elzscheldekracht

Scan mij voor meer info, bronnen, interessante links en flyers rond **'doelgericht werken'**.

Hier kan je ook de link terugvinden naar de gratis online basistraining (met info over de tools).

Dankzij **Artevelde Hogeschool** en hun academische werkplaats konden wij deze informatie verzamelen en verspreiden op de buurtnetwerken. Scan mij voor meer info over hun project!

www.eerstelijnszone.be/woord-deel-van-ons-netwerk

www.arteveldehogeschool.be/projecten/de-eerstelijnszorg-een-gedragen-behoefteanalyse-aan-de-hand-van-een-360-gradenscan

Nog niet ingeschreven op de **nieuwsbrief** van ELZ Scheldekracht? Scan mij!

Hebt je vragen? Contacteer ons via info@elzscheldekracht.be!

EERSTELIJNZONE SCHELDEKRACHT

Wie of wat?

Eerstelijnszone (ELZ) Scheldekracht vzw is een samenwerkingsverband binnen de gemeenten Destelbergen, Laarne, Lochristi, Melle, Merelbeke, Wachtebeke, Wetteren en Wichelen.

Wij zetten in op afstemming en samenwerking tussen gezondheids- en welzijnsactoren van de eerste lijn en het lokaal gezondheidsbeleid.

Zo werken wij mee aan de optimalisatie van de levenskwaliteit in ruimste zin, van elke persoon met een zorg- en/of ondersteuningsnood.

**EERSTELIJNSZONE
SCHELDEKRACHT**

Vlaanderen
is zorg

In samenwerking met

artevelde
hogeschool

*Eerstelijnszone (ELZ) Scheldekracht
www.elzscheldekracht.be
info@elzscheldekracht.be
Poelstraat 37, 9820 Merelbeke
O.N. 0738.823.066; RPR Gent
v.u. Kristof Galle, voorzitter*